

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Cidliny a soudkyň JUDr. Aleny Svátkové a Mgr. Miloslavy Štorkové ve věci

žalobců: a) **J. K.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx

b) **E. M.**, narozená dne xxx
bytem xxx, xxx

oba zastoupeni advokátem JUDr. Robertem Jehne
sídlem Washingtonova 1567/25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Smartwings, a.s.**, IČO 25663135
sídlem K letišti 1068/30, 160 08 Praha 6

o zaplacení částky 800 € s příslušenstvím, k odvolání žalobců proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 19. ledna 2021, č. j. 10 C 259/2020 - 44

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích I. a II. **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit každému ze žalobců 400 € s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně od 28. 1. 2020 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku, jinak se v těchto výrocích **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.

II. Žalovaná je povinna zaplatit každému ze žalobců na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů 14 356,52 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Roberta Jehne, advokáta.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I. zamítl žalobu, kterou se žalobce a) domáhal zaplacení částky 400 € s příslušenstvím, výrokem II. zamítl žalobu, kterou se žalobkyně b) domáhala zaplacení částky 400 € s příslušenstvím a výroky III. a IV. žalobcům uložil povinnost nahradit žalované náklady řízení, každý 450 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. V odůvodnění uvedl, že žalobci se po žalované domáhali zaplacení částky každý 400 € se zákonným úrokem z prodlení od 27. 1. 2020 do zaplacení s tím, že dne 27. 7. 2019 cestovali letadlem, provozovaným žalovanou, z Bratislavy do Antalye, letadlo přiletělo do cílové destinace místo v 15:20 hodin v 19:22 hodin, mělo tedy zpoždění 4 hodiny a 2 minuty při letecké vzdálenosti 1 672 km. Ač žalobci žalovanou o zaplacení výzvou z 15. 1. 2020 upomenuli, žalovanou částku jim neuhradila.
3. Žalovaná namítala, že ke zpoždění došlo v důsledku mimořádné události, spočívající ve střetu letadla s ptákem, v důsledku čehož muselo dojít i k výměně pneumatiky.
4. Soud prvního stupně zjistil, že žalobci cestovali letem xxx z Bratislavy do Antalye dne 27. 7. 2019, letadlo mělo přiletět v 15:20 hodin, přiletělo v 19:22 hodin, letecká vzdálenost činila 1 672 km, žalobci žalovanou vyzvali k zaplacení výzvou z 15. 1. 2020. Z oznámení o střetu s ptákem zjistil, že v Bratislavě při vzletu letadla došlo v 11:40 hodin ke střetu s ptákem (v oblasti radomu letadla) při rychlosti 110 knotů, následně byla provedena prohlídka letadla, při které nebylo zjištěno poškození radomu, letadlo bylo vyčištěno, při prohlídce letadla byl zjištěn defekt pneumatiky, která musela být vyměněna.
5. Soud prvního stupně věc posuzoval podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 (dále jen nařízení), podle něhož cestující, jejichž let byl zpožděn o více než 3 hodiny, mají právo na náhradu škody, ledaže letecký dopravce prokáže, že ke zpoždění letu došlo v důsledku mimořádné okolnosti. Dospěl k závěru, že při „přistání“ v Bratislavě došlo k mimořádné okolnosti, neboť došlo ke střetu s ptákem, následně musela být provedena technická kontrola, musela být vyměněna pneumatika. Podle něho tak zpoždění bylo způsobeno mimořádnými okolnostmi, žalobu proto zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. a plně úspěšné žalované přiznal náhradu nákladů řízení.
6. Proti tomuto rozsudku podali žalobci odvolání, kterým se domáhali jeho zrušení a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně jeho změny a vyhovění žalobě. Žalobci souhlasili s tím, že došlo k mimořádné okolnosti, spočívající ve srážce letadla s ptákem. Nesouhlasili s tím, že mimořádnou okolností je také odstranění defektu pneumatiky, k tomu odkázali na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-501/17. Protože pneumatika nebyla poškozena nárazem cizího předmětu ale intenzivním bržděním, která spadá pod běžný provoz letounu, není poškození pneumatiky mimořádnou okolností. Poukázali i na to, že pneumatiky letadel představují prvky, které jsou při vzletu a přistávání vystaveny velmi silné zátěži a měly by intenzivní brždění vydržet. Odkázali i na rozhodnutí SDEU C-257/14, podle něhož taková technická závada, která nastala nepředvídaně, nebyla způsobena nedostatkem údržby ani nebyla odhalena během pravidelné údržby, nespadá pod pojem mimořádné okolnosti ve smyslu článku 5 odst. 3 nařízení.

Dále odkázali na rozhodnutí SDEU C-315/15, podle něhož se zpoždění způsobené mimořádnou okolností odečítá od celkové doby zpoždění.

7. Žalovaná ve svém vyjádření s názorem žalobců nesouhlasila. Zdůraznila, že k poškození pneumatiky došlo právě při přerušeném vzletu z důvodu střetu s ptákem, když posádka byla nucena brzdít z rychlosti 110 knotů (203 km/h). Před startem byly pneumatiky v pořádku, poškození by bylo odhaleno při předletové prohlídce. Došlo také k zablokování brzd, které musely být manuálně uvolněny, následně musel být proveden test. Střet letadla s ptákem byl v přímé příčinné souvislosti s prudkým bržděním letadla, z čehož následně došlo k poškození letadla. Dále zdůraznila, že pneumatiky jsou v pravidelných cyklech měněny, jsou především konstruovány tak, aby při jejich selhání nedošlo k ohrožení bezpečnosti letecké dopravy. Podle manuálu firmy Bridgestone, jejímiž pneumatikami bylo letadlo osazeno, v případě přerušení vzletu musí dojít k výměně pneumatiky. Zdůraznila, že střet letadla s ptákem je podle rozhodnutí SDEU C-315/14 mimořádnou okolností. Navrhla proto potvrzení napadeného rozsudku.
8. Žalobci trvali na svém výkladu, tedy že není příčinná souvislost mezi střetem letadla s ptákem a nutnou výměnou pneumatiky, neboť k jejímu poškození nedošlo v důsledku střetu s ptákem, ale až následným prudkým bržděním, které je ale vlastní činností leteckého dopravce. Pokud se v manuálu hovoří o nutnosti výměny pneumatik, poukázali na to, že měněna byla pouze jedna pneumatika. Podle nich jde navíc o v odvolacím řízení nepřipustnou novotu. K tvrzení o nepodloženosti tvrzení o tom, že by pneumatiky měly vydržet extrémní zátěž, odkázali na rozhodnutí SDEU C-501/17, bod 23, kde konstatoval, že je nesporné, že pneumatiky letadel představují prvky, které jsou při vzletu a přistávání vystaveny velmi silné zátěži.
9. Při jednání odvolacího soudu účastníci odkázali na obsah svých podání.
10. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř. – ve lhůtě patnácti dnů od doručení), osobou oprávněnou (§ 201 o. s. ř. – účastníky řízení), že po obsahové stránce splňuje náležitosti, vyžadované ust. § 205 o. s. ř., postupem podle ust. § 212, § 212a o. s. ř. přezkoumal správnost napadeného rozsudku, a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
11. Po skutkové stránce před soudem prvního stupně účastníci učinili při jednání 24. 11. 2020 nesporným, že let z 27. 7. 2019 z Bratislavy do Antálie byl opožděn, když letadlo mělo přiletět v 15:20 hodin, přiletělo v 19:22 hodin, letecká vzdálenost činila 1 672 km. Žalovaná při jednání 19. 1. 2021 upřesnila, že ke zpoždění došlo v důsledku mimořádné okolnosti, když při vzletu letadla v 11:40 hodin došlo ke střetu s ptákem, následně došlo k prudkému brždění, prohlídka letadla byla ukončena v 12:05 hodin, v místě střetu s ptákem na letadle nebyla zjištěna žádná závada, bylo ale zjištěno, že pneumatika 3. je bez tlaku, následně byla prováděna výměna pneumatiky, oprava skončila v 12:40 hodin, letadlo startovalo v 13:50 hodin, cestující museli před opravou vystoupit z letadla a následně nastoupit.
12. Podle článku 5 bod 3. nařízení provozující letecký dopravce není povinen platit náhradu v souladu s článkem 7, jestliže může prokázat, že zrušení je způsobeno mimořádnými okolnostmi, kterým by nebylo možné zabránit, i kdyby byla všechna přiměřená opatření přijata.
13. Podle článku 7 bod 1. písm. b) nařízení odkazuje-li se na tento článek, obdrží cestující náhradu ve výši 400 € u všech letů ve Společenství delších než 1 500 kilometrů a u všech ostatních letů o délce od 1 500 kilometrů do 3 500 kilometrů.

14. V posuzovaném případě mezi účastníky nebylo sporu, že letadlo, kterým žalobci cestovali, což doložili letenkami, mělo přiletět do cílového místa v 15:20 hodin, ve skutečnosti přiletělo v 19:22 hodin, na příletu tak bylo o 4 hodiny a 2 minuty opožděno. Protože letecká vzdálenost činila 1 672 km, vzniklo žalobcům právo požadovat podle článku 7 bod 1. písm. b) nařízení po žalované náhradu škody ve výši 400 € pro každého.
15. Žalovaná se mohla této povinnosti zprostit, pokud by prokázala, že ke zpoždění došlo v důsledku mimořádných okolností ve smyslu článku 5 bod 3. nařízení.
16. Není pochyb o tom, že střet letadla s ptákem je mimořádnou okolností. Toto tvrzení žalobci nezpochybňovali, k témuž závěru již dospěl i SDEU v rozhodnutí C-315/15. Zpoždění způsobené střetem letounu s ptákem je třeba odečíst od celkové doby zpoždění (k tomu viz odpověď na otázku 5 v rozhodnutí SDEU C-315/15). Je proto třeba odečíst dobu od 11:40 hodin do 12:05 hodin, kdy probíhala prohlídka letadla po střetu s ptákem.
17. Spornou otázkou bylo, zda lze odečíst také dobu od 12:05 do 12:40 hodin, kdy probíhala výměna pneumatiky 3. SDEU v rozhodnutí C-501/17 konstatoval, že předčasné selhání některých součástí letadla, i když je nepředvídané, představuje v zásadě událost, která je nerozlučně spjata s fungováním letadla. Konstatoval i to, že je nesporné, že pneumatiky letadel představují prvky, které jsou při vzletu a přistání vystaveny velmi silné zátěži. Dospěl pak k závěru, že za mimořádnou okolnost je třeba považovat, pokud k poškození pneumatiky letadla dojde cizím předmětem, který se jako volně ležící nacházel na letištní dráze. Vycházejí z uvedeného odvolací soud souhlasí s názorem žalobců, že samotné brždění, ač vyvolané předchozím střetem letadla s ptákem, mimořádnou okolností není, neboť souvisí s provozní činností letadla.
18. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Jestliže zpoždění činilo 4 hodiny a 2 minuty a odečte se 25 minut, zpoždění přesahuje 3 hodiny. Je však třeba zdůraznit, že i kdyby došlo k odečtení času za výměnu pneumatiky, měli by žalobci na náhradu škody nárok, neboť celková doba opravy od 11:40 do 12:40 představuje jednu hodinu, po odečtení by zpoždění stále přesahovalo 3 hodiny.
19. S ohledem na uvedené odvolací soud žalované uložil povinnost každému ze žalobců zaplatit částku 400 €.
20. O úroku z prodlení odvolací soud rozhodl podle ust. § 1970 o. z. a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Žalobci vyzvali žalovanou k zaplacení ve lhůtě deseti dnů výzvou z 15. 1. 2020, téhož dne doručenou. Protože poslední den lhůty (25. 1. 2020) připadl na sobotu, bylo posledním dnem lhůty k plnění pondělí 27. 1. 2020 (§ 607 o. z.) a od 28. 1. 2020 je žalovaná v prodlení. Repo sazba stanovená Českou národní bankou od 3. 5. 2019 do 6. 2. 2020 činila 2 %, po zvýšení o 8 % mají žalobci nárok na úrok z prodlení ve výši 10 % ročně.
21. S ohledem na uvedené odvolací soud napadený rozsudek podle ust. § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil a ohledně úroku z prodlení za 27. 1. 2020 rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil.
22. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů odvolací soud rozhodl podle ust. § 142 odst. 3 ve spojení s ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. a žalobcům, kteří byli neúspěšní pouze v nepatrné části, přiznal plnou náhradu nákladů řízení. Náklady řízení za první tři úkony (příprava a převzetí zastoupení, sepis předžalobní výzvy, sepis žaloby) odvolací soud počítal podle ust. § 14b a. t., neboť jde o

formulářovou žalobu, kde v obdobných věcech (např. sp. zn. 39 Co 95/2019, 68 Co 203/2020, 91 Co 220/2019 a řada dalších) opakovaně vystupuje stejný právní zástupce (k tomu rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3923/11). Protože zástupce žalobců zastupoval 2 osoby, odvolací soud odměnu z částky 400 € při kurzu v rozsahu 25,56 až 27,34 Kč za 1 €, tj. 10 224 až 10 936 Kč, stanovil dle § 14b odst. 1 bod 2. částkou 300 Kč, po snížení o 20 % dle § 12 odst. 4 a. t. jde o částku 240 Kč za jeden úkon při zastupování jedné osoby, k ní náleží náhrada hotových výdajů ve výši 100 Kč. Za dalších 6 úkonů (sepis repliky z 27. 10. 2020, účast na jednání 24. 11. 2020, 19. 1. 2021, sepis odvolání z 21. 1. 2021, sepis vyjádření z 30. 3. 2021 a účast na jednání odvolacího soudu dne 31. 3. 2021) činí odměna dle § 7 a. t. 1 540 Kč, po snížení o 20 % dle § 12 odst. 4 a. t. jde o částku 1 232 Kč za jeden úkon právní služby advokáta, k ní náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč dle § 14b odst. 5 písm. b) a. t. ke každému úkonu. Odměna za právní zastoupení jedné osoby tak činí $240 \text{ Kč} \times 3 + 100 \text{ Kč} \times 3 + 1\,232 \text{ Kč} \times 6 + 300 \text{ Kč} \times 6 = 10\,212 \text{ Kč}$, po zvýšení o 21 % DPH dle § 137 odst. 3 o. s. ř. jde o částku 12 356,52 Kč, k této částce je třeba připočítat ještě 2 000 Kč zaplacených za soudní poplatek ze žaloby a odvolání. Náklady řízení každého ze žalobců tak činí 14 356,52 Kč. O lhůtě k plnění odvolací soud rozhodl podle ust. § 160 odst. 1 o. s. ř. a o tom, že tyto náklady je třeba zaplatit k rukám advokáta, podle ust. § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání, jestliže na základě dovolání, podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha, dne 31. března 2021

JUDr. Jiří Cidlina v. r.
předseda senátu